

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 70.300/1
van 16 november 2021

over

een ontwerp van koninklijk
besluit ‘houdende bepaling van
productnormen voor
transportbrandstoffen uit
hernieuwbare bronnen en voor
transportbrandstoffen op basis
van hergebruikte koolstof’

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

avis 70.300/1
du 16 novembre 2021

sur

un projet d'arrêté royal
‘établissant des normes de
produits pour les carburants
destinés au secteur du transport
d'origine renouvelable et pour
les combustibles ou carburants
à base de carbone recyclé
destinés au secteur des
transports’

Op 14 oktober 2021 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Leefmilieu verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit ‘houdende bepaling van productnormen voor transportbrandstoffen uit hernieuwbare bronnen en voor transportbrandstoffen op basis van hergebruikte koolstof’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 9 november 2021. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wouter PAS en Inge VOS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Kristine BAMS, eerste auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 16 november 2021.

*

Le 14 octobre 2021, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par la Ministre de l'Environnement à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal ‘établissant des normes de produits pour les carburants destinés au secteur du transport d'origine renouvelable et pour les combustibles ou carburants à base de carbone recyclé destinés au secteur des transports’.

Le projet a été examiné par la première chambre le 9 novembre 2021. La chambre était composée de Marnix VAN DAMME, président de chambre, Wouter PAS et Inge VOS, conseillers d'État, Michel TISON et Johan PUT, assesseurs, et Greet VERBERCKMOES, greffier.

Le rapport a été présenté par Kristine BAMS, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Marnix VAN DAMME, président de chambre.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 16 novembre 2021.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt ertoe sommige bepalingen van richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ‘ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen’ in het interne recht om te zetten. Deze omzetting heeft meer in het bijzonder betrekking op de artikelen 2, 25 tot en met 31 en de bijlagen V, VI, VIII en IX, van de voornoemde richtlijn (artikel 1 van het ontwerp). Het betreft bepalingen inzake de duurzaamheid en de broeikasgasemissiereductie voor hernieuwbare transportbrandstoffen en transportbrandstoffen op basis van hergebruikte koolstof, alsook het verbieden van het op de markt brengen van bepaalde biobrandstoffen en biogassen die worden geproduceerd uit voedsel- en voedergewassen, met name op basis van palmolie en sojaolie.

De ontworpen regeling is bestemd om in de plaats te komen van de regeling die is vervat in het koninklijk besluit van 8 juli 2018 ‘houdende bepaling van productnormen voor transportbrandstoffen uit hernieuwbare bronnen’ waarvan artikel 25 van het ontwerp de opheffing beoogt.

3. Het merendeel van de bepalingen van het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 5, § 1, eerste lid, 1°, 3°, 5°, 6° en 9°, van de wet van 21 december 1998 ‘betreffende de productnormen ter bevordering van duurzame productie- en consumptiepatronen en ter bescherming van het leefmilieu, de volksgezondheid en de werknemers’, waaraan wordt gerefereerd in het eerste lid van de aanhef van het ontwerp.

Wat artikel 10 (over het opladen van informatie in het daartoe beschikbaar gestelde online registratiesysteem), artikel 20 (over het opstellen van een passende norm voor onafhankelijke audits van ingediende informatie) en artikel 21 van het ontwerp (over het gebruik van bepaalde audits en de inhoud ervan) betreft, dient evenwel ook een beroep te worden gedaan op artikel 5, § 1, eerste lid, 13°, van de wet van 21 december 1998 als rechtsgrond. Overeenkomstig deze laatste wetsbepaling kan de Koning, teneinde het leefmilieu, de volksgezondheid of de werknemers te beschermen en duurzame productie- en consumptiepatronen te bevorderen, “alle andere maatregelen nemen die nodig zijn om te voldoen aan de voorschriften van internationale verdragen en/of akten met betrekking tot het op de markt brengen van producten waardoor België gebonden is”.

VORMVEREISTEN

4. Het ontwerp van koninklijk besluit werd niet onderworpen aan de akkoordbevinding van de Staatssecretaris voor Begroting. De gemachtigde wijst er in dat verband op dat “[h]et ontwerp (...) wettelijk gezien niet via de Ministerraad [dient] te passeren” en dat daarom niet om het akkoord van de voornoemde staatssecretaris werd verzocht. De gevallen waarin om dergelijk akkoord moet worden verzocht, worden opgesomd in artikel 5 van het koninklijk besluit van 16 november 1994 ‘betreffende de administratieve en begrotingscontrole’. In die bepaling wordt geen melding gemaakt van de door de gemachtigde aangehaalde reden om het akkoord niet te moeten vragen. Het ontwerp van koninklijk besluit zal derhalve nog voor akkoord aan de Staatssecretaris voor Begroting moeten worden voorgelegd, zoals voortvloeit uit artikel 5 van het koninklijk besluit van 16 november 1994.

Mochten als gevolg daarvan nog wijzigingen worden aangebracht aan de tekst van het ontwerp, zoals die om advies aan de afdeling Wetgeving is voorgelegd, zullen die wijzigingen ter inachtneming van het bepaalde in artikel 3, § 1, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, eveneens nog om advies aan de afdeling Wetgeving moeten worden voorgelegd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

5. In de Nederlandse tekst van het eerste lid van de aanhef van het ontwerp dient melding te worden gemaakt van het correcte opschrift van de wet van 21 december 1998. Daarenboven moet in zowel de Nederlandse als de Franse tekst van hetzelfde lid van de aanhef tevens worden verwezen naar artikel 5, § 1, eerste lid, 13°, van de voornoemde wet (zie de opmerking *sub* 3). Men schrijve derhalve aan het einde van het eerste lid van de aanhef van het ontwerp “... en ter bescherming van het leefmilieu, de volksgezondheid en de werknemers, artikel 5, § 1, eerste lid, 1°, 3°, en 5°, gewijzigd bij de wet van 27 juli 2011, artikel 5, § 1, eerste lid, 6°, gewijzigd bij de wetten van 27 juli 2011 en 16 december 2015, en artikel 5, § 1, eerste lid, 9° en 13°, gewijzigd bij de wet van 27 juli 2011;”.

Artikel 2

6. In de definities van “bioafval” en “afvalstof”, in respectievelijk artikel 2, 9° en 15°, van het ontwerp,¹ wordt verwezen naar de omschrijving die wordt gegeven in respectievelijk artikel 3, punten 4 en 1, van richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 ‘betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen’.² Ter wille van de toegankelijkheid van de ontworpen regeling verdient het aanbeveling om, in plaats van te verwijzen naar de omschrijving van begrippen in de betrokken richtlijnbepalingen, die

¹ Ook in bijlage 4, A, 3°, bij het ontwerp, wordt melding gemaakt van “bioafval als gedefinieerd in artikel 3, punt 4, van Richtlijn 2008/98/EG”.

² Er dient in de tekst van het ontwerp wel telkens melding te worden gemaakt van het correcte opschrift van de betrokken richtlijn, wat nu niet het geval is.

verwijzing te vervangen door een weergave van de desbetreffende definities hetgeen, gelet op de omvang ervan, gemakkelijk kan gebeuren op een wijze die de tekst van de ontworpen bepaling niet noemenswaardig verzwakt.

7. In artikel 2, 30°, van het ontwerp, wordt voor de omschrijving van het begrip “ernstig aangetast land” verwezen naar gronden zoals omschreven in deel C, punt 9, van bijlage V bij richtlijn (EU) 2018/2001. De verwijzing naar die richtlijn bepaling wordt evenwel het best vervangen door een verwijzing naar een internrechtelijke norm, zijnde die in de ontworpen bijlage I, Deel C, punt 9.

Ook in de omschrijving van het begrip “grond met grote koolstofvoorraden”, in artikel 2, 34°, van het ontwerp, vervange men de verwijzing naar artikel 29, lid 4, onder a), b) en c), van de voornoemde richtlijn, door een verwijzing naar artikel 4, § 4, van het ontwerp. Wel kan daarbij worden opgemerkt dat in de Nederlandse tekst van zowel artikel 4, § 4, als de voornoemde richtlijn bepaling, melding wordt gemaakt van “land” in plaats van “grond”. De stellers van het ontwerp doen er dus goed aan om na te gaan of, ter wille van de terminologische eenvormigheid, in de Nederlandse tekst van artikel 2, 34°, van het ontwerp, niet tevens beter wordt geopteerd voor de term “land” in plaats van voor de term “grond”.

Artikel 4

8. In de Nederlandse tekst van artikel 4, § 1, tweede lid, van het ontwerp, wordt melding gemaakt van “het lot biobrandstof of biogas”, terwijl in de Franse tekst wordt geschreven “le lot de biocarburant”. Deze discordantie moet worden weggewerkt.

9. Artikel 4, § 3, tweede lid, van het ontwerp, luidt:

“De Europese Commissie kan uitvoeringshandelingen vaststellen, om de criteria nader te specificeren om te bepalen welke graslanden onder de bepaling onder 4° vallen overeenkomstig artikel 29, lid 3, van de Richtlijn (EU) 2018/2001.”

Ook in de artikelen 4, § 7, tweede lid, 8, § 2, 12, 13 en 15, van het ontwerp, worden bepaalde taken of bevoegdheden van de Europese Commissie weergegeven.

Aan de gemachtigde werd gevraagd wat de bedoeling is van het opnemen van dergelijke bepalingen in het ontwerp. De gemachtigde deelde wat dat betreft mee wat volgt:

“Deze bepaling werd, met het oog op duidelijkheid, aan het KB toegevoegd als verwijzing naar een wetgevend document van de Europese Commissie dat niet omgezet wordt in nationale wetgeving maar rechtstreeks van toepassing is en samen met het KB gelezen moet worden.

In deze bepalingen van het ontworpen besluit wordt verwezen naar uitvoeringshandelingen die uitgaan van Europese instellingen, waarbij niet duidelijk is of die uitvoeringshandelingen al zijn genomen. Indien dat het geval is, kan met het oog op de rechtszekerheid beter op een meer precieze wijze worden verwezen naar de concrete uitvoeringshandeling. Indien die uitvoeringshandeling nog niet is tot stand gekomen, wordt best op algemene wijze verwezen naar de soort uitvoeringshandeling, met aanduiding van de relevante richtlijn bepaling.

Indien dit een verordening betreft, kan het ontworpen besluit worden gewijzigd zodat naar de concrete verordening wordt verwezen. Indien de gedelegeerde handelingen daarentegen gedelegeerde richtlijnen of gedelegeerde besluiten zou betreffen, dienen deze eerst te worden omgezet in intern recht en dient het ontworpen artikel gelijktijdig te worden gewijzigd, zodat naar de interne omzettingsteksten wordt verwezen.”

Indien de beoogde uitvoeringshandelingen al zijn tot stand gekomen kan, met het oog op de rechtszekerheid, beter op een meer precieze wijze worden verwezen naar de concrete uitvoeringshandeling. Indien er nog geen uitvoeringshandeling is tot stand gebracht, wordt best op algemene wijze verwezen naar de soort uitvoeringshandeling met aanduiding van de relevante richtlijnbeplanning. Daarbij moet dan worden vermeden dat de indruk wordt gewekt dat een internrechtelijke norm de Europese Commissie zou kunnen belasten met het tot stand brengen van de desbetreffende uitvoeringshandelingen. Indien de voornoemde bepalingen in het ontwerp zullen worden behouden, zal in ieder geval de redactie ervan moeten worden afgestemd op hetgeen hiervoor is opgemerkt.

10. In artikel 4, § 6, b), van het ontwerp, volstaat het te schrijven “wanneer geen onder a) bedoeld bewijs beschikbaar is, ...” in plaats van “wanneer geen in dit lid, onder a), bedoeld bewijs beschikbaar is, ...”.

De redactie van artikel 4, § 7, eerste lid, b), van het ontwerp, kan op dezelfde wijze worden vereenvoudigd.

11. Artikel 4, § 9, eerste lid, van het ontwerp, dient aan te vangen als volgt: “Voor de toepassing van paragraaf 3, eerste lid, 2° en 3°, ...”. In hetzelfde lid moet tevens het correcte opschrift van de wet van 12 juli 1973 ‘op het natuurbewoud’ worden vermeld.

Artikel 6

12. In de Franse tekst van artikel 6 van het ontwerp moet de zinsnede “comme stipulé à l’article de l’article 4 du règlement délégué” worden vervangen door de zinsnede “comme il est prévu à l’article 4 du règlement délégué”.

Artikelen 12, 13 en 15

13. Afgezien van hetgeen *sub* 9 is opgemerkt, moet worden vastgesteld dat in de artikelen 12, 13 en 15 van het ontwerp, melding wordt gemaakt van door de Europese Commissie tot stand te brengen “uitvoeringshandelingen”, in de Franse tekst van die bepalingen omschreven als “actes délégués”. In artikel 4, § 3, tweede lid, van het ontwerp, wordt de term “uitvoeringshandelingen”, in de Nederlandse tekst, nochtans omschreven als “actes d’exécution” in de overeenstemmende Franse tekst. Het zou aanbeveling verdienen om ook in de Franse tekst van het ontwerp op dit punt te opteren voor een eenvormige terminologie.

Artikel 17

14. In artikel 17, 3°, van het ontwerp, dient de verwijzing naar “de omvang van de onder a) bedoelde leveringen” te worden gecorrigeerd.

Artikel 21

15. Men late artikel 21 van het ontwerp aanvangen als volgt: “Voor de naleving van artikel 4, § 6, a), en artikel 4, § 7, eerste lid, a), mag gebruik worden gemaakt van ...”.

Bijlagen

16. In bijlage 2, B, bij het ontwerp, wordt onder de punten 5 en 10, verwezen naar respectievelijk “artikel 31, lid 4, van deze richtlijn” en “bijlage V, deel C, punt 10, bij deze richtlijn”. Indien niet naar de overeenstemmende internrechtelijke regels kan worden verwezen, zou alleszins het best worden aangegeven welke richtlijn precies wordt bedoeld met de woorden “deze richtlijn”.

*

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

2. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis a pour objet de transposer en droit interne certaines dispositions de la directive (UE) 2018/2001 du Parlement européen et du Conseil du 11 décembre 2018 'relative à la promotion de l'utilisation de l'énergie produite à partir de sources renouvelables'. Cette transposition concerne plus particulièrement les articles 2, 25 à 31 inclus et les annexes V, VI, VIII et IX, de la directive précitée (article 1er du projet). Il s'agit de dispositions en matière de durabilité et de réduction des émissions de gaz à effet de serre des carburants renouvelables et des carburants à base de carbone recyclé destinés au secteur des transports, ainsi que de l'interdiction de la mise sur le marché de certains biocarburants et biogaz qui sont produits à partir de cultures destinées à l'alimentation humaine ou animale, notamment à base d'huile de palme et d'huile de soja.

Le régime en projet est appelé à se substituer au régime prévu dans l'arrêté royal du 8 juillet 2018 'établissant des normes de produits pour les carburants destinés au secteur du transport', que l'article 25 du projet vise à abroger.

3. Les dispositions du projet trouvent, pour la plupart, un fondement juridique dans l'article 5, § 1er, alinéa 1er, 1°, 3°, 5°, 6°, et 9°, de la loi du 21 décembre 1998 'relative aux normes de produits ayant pour but la promotion de modes de production et de consommation durables et la protection de l'environnement, de la santé et des travailleurs', que vise le premier alinéa du préambule.

Pour l'article 10 (qui concerne le téléchargement des informations dans le système d'enregistrement en ligne mis à disposition à cet effet), l'article 20 (qui concerne la rédaction d'une norme appropriée pour les contrôles indépendants des informations soumises) et l'article 21 du projet (qui concerne l'utilisation de certains contrôles et leur contenu), il faut également invoquer comme fondement juridique l'article 5, § 1er, alinéa 1er, 13°, de la loi du 21 décembre 1998. Conformément à cette dernière disposition, afin de protéger l'environnement, la santé publique ou les travailleurs et de promouvoir des modes de production et de consommation durables, le Roi peut « prendre toute autre mesure nécessaire pour la mise en œuvre des dispositions de conventions et/ou d'actes internationaux liant la Belgique et relatifs à la mise sur le marché de produits ».

FORMALITÉS

4. Le projet d'arrêté royal n'a pas été soumis à l'accord du Secrétaire d'État au Budget. À cet égard, le délégué souligne que « [h]et ontwerp (...) wettelijk gezien niet via de Ministerraad [dient] te passeren » et que, c'est pour ce motif que l'accord du secrétaire d'État précité n'a pas été sollicité. Les cas dans lesquels un tel accord doit être demandé sont énumérés à l'article 5 de l'arrêté royal du 16 novembre 1994 'relatif au contrôle administratif et budgétaire'. Cette disposition ne fait pas mention du motif cité par le délégué pour ne pas devoir solliciter l'accord. Le projet d'arrêté royal devra par conséquent encore être soumis pour accord au Secrétaire d'État au budget, comme l'impose l'article 5 de l'arrêté royal du 16 novembre 1994.

Si consécutivement à l'accomplissement de cette formalité, des modifications devaient encore être apportées au texte du projet, tel qu'il a été soumis pour avis à la section de législation, ces modifications devraient également encore être soumises à l'avis de la section de législation, conformément à l'article 3, § 1er, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État.

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

5. Dans le texte néerlandais du premier alinéa du préambule du projet, on mentionnera l'intitulé correct de la loi du 21 décembre 1998. En outre, tant dans le texte français que dans le texte néerlandais du même alinéa du préambule, il faudra faire référence à l'article 5, § 1er, alinéa 1er, 13°, de la loi précitée (voir l'observation 3). À la fin du premier alinéa du préambule du projet, on écrira par conséquent « ... et la protection de l'environnement, de la santé et des travailleurs, l'article 5, § 1er, alinéa 1er, 1°, 3°, et 5°, modifié par la loi du 27 juillet 2011, l'article 5, § 1er, alinéa 1er, 6°, modifié par les lois des 27 juillet 2011 et 16 décembre 2015, et l'article 5, § 1er, alinéa 1er, 9° et 13°, modifié par la loi du 27 juillet 2011 ; ».

Article 2

6. Dans les définitions de « biodéchets » et de « déchets », figurant respectivement à l'article 2, 9° et 15°, du projet ¹, il est fait référence à la définition donnée respectivement à l'article 3, points 4 et 1, de la directive 2008/98/CE du Parlement européen et du Conseil du 19 décembre 2008 'relative aux déchets et abrogeant certaines directives' ². Dans un souci d'accessibilité du dispositif en projet, il est recommandé de remplacer la référence faite à la définition des notions inscrite dans la directive concernée par une reproduction desdites

¹ L'annexe 4, A, 3°, du projet fait également mention de « [b]iodéchets tels que définis à l'article 3, point 4, de la directive 2008/98/CE ».

² Le texte du projet fera chaque fois mention de l'intitulé correct de la directive concernée, ce qui n'est actuellement pas le cas.

définitions, ce qui, eu égard à leur ampleur, peut facilement être réalisé sans que le texte de la disposition en projet s'en trouve notablement alourdi.

7. L'article 2, 30°, du projet fait référence, pour la définition de la notion de « terres sévèrement dégradées » aux terres définies à l'annexe V, partie C, point 9, de la directive (UE) 2018/2001. Mieux vaut cependant remplacer la référence à cette disposition de la directive par une référence à une norme de droit interne, à savoir celle inscrite dans l'annexe I, Partie C, point 9, en projet.

De même, dans la définition de la notion de « terres présentant un important stock de carbone », figurant à l'article 2, 34°, du projet, on remplacera la référence à l'article 29, paragraphe 4, points a), b) et c), de la directive précitée, par une référence à l'article 4, § 4, du projet. On peut cependant observer à cet égard que, dans le texte néerlandais, tant de l'article 4, § 4, que de la disposition de la directive, précitée, il est fait mention de « land » et non pas de « grond ». Les auteurs du projet seraient par conséquent bien avisés d'examiner si, dans le texte néerlandais de l'article 2, 34°, du projet, dans un souci d'uniformité terminologique, il ne faudrait pas également opter pour le terme « land » plutôt que pour le terme « grond ».

Article 4

8. Le texte français de l'article 4, § 1er, alinéa 2, du projet, vise « le lot de biocarburant », tandis que dans le texte néerlandais, il est écrit « het lot biobrandstof of biogas ». Cette discordance doit être éliminée.

9. L'article 4, § 3, alinéa 2, du projet s'énonce comme suit :

« La Commission Européenne peut adopter des actes d'exécution qui précisent davantage les critères permettant de déterminer quelles prairies doivent être régies par le 4° selon article 29, paragraphe 3, de la Directive (UE) 2018/2001 ».

Les articles 4, § 7, alinéa 2, 8, § 2, 12, 13 et 15, du projet font également état de certaines tâches ou compétences de la Commission européenne.

Le délégué a été interrogé sur le point de savoir quel objectif poursuit l'inscription de telles dispositions dans le projet. Il a déclaré à cet égard ce qui suit :

« Deze bepaling werd, met het oog op duidelijkheid, aan het KB toegevoegd als verwijzing naar een wetgevend document van de Europese Commissie dat niet omgezet wordt in nationale wetgeving maar rechtstreeks van toepassing is en samen met het KB gelezen moet worden.

In deze bepalingen van het ontworpen besluit wordt verwezen naar uitvoeringshandelingen die uitgaan van Europese instellingen, waarbij niet duidelijk is of die uitvoeringshandelingen al zijn genomen. Indien dat het geval is, kan met het oog op de rechtszekerheid beter op een meer precieze wijze worden verwezen naar de concrete uitvoeringshandeling. Indien die uitvoeringshandeling nog niet is tot stand gekomen, wordt best op algemene wijze verwezen naar de soort uitvoeringshandeling, met aanduiding van de relevante richtlijnbeeping.

Indien dit een verordening betreft, kan het ontworpen besluit worden gewijzigd zodat naar de concrete verordening wordt verwezen. Indien de gedelegeerde handelingen daarentegen gedelegeerde richtlijnen of gedelegeerde besluiten zou betreffen, dienen deze eerst te worden omgezet in intern recht en dient het ontworpen artikel gelijktijdig te worden gewijzigd, zodat naar de interne omzettingsteksten wordt verwezen ».

Si les actes d'exécution visés ont déjà été élaborés, mieux vaut, pour des raisons de sécurité juridique, faire référence à l'acte d'exécution concret de manière plus précise. Si aucun acte d'exécution n'a encore été élaboré, il est préférable de faire une référence générale au type d'acte d'exécution en désignant la disposition pertinente de la directive. Il faut à cet égard éviter de donner à penser qu'une norme juridique de droit interne pourrait confier à la Commission européenne la tâche d'élaborer les actes d'exécution concernés. Si les dispositions susmentionnées sont maintenues dans le projet, il faudra en tout cas faire en sorte que leur formulation soit mise en conformité avec l'observation ci-dessus.

10. À l'article 4, § 6, b), du projet, il suffit d'écrire « lorsque les preuves visées au point a) ne sont pas disponibles ... » au lieu de « lorsque les preuves visées au présent paragraphe, point a), ne sont pas disponibles,... ».

La rédaction de l'article 4, § 7, alinéa 1er, b), du projet, peut être simplifiée de la même manière.

11. Le début de l'article 4, § 9, alinéa 1er, du projet sera rédigé comme suit : « Pour l'application du paragraphe 3, alinéa 1er, 2° et 3°, ... ». Dans le même alinéa, on mentionnera l'intitulé correct de la loi du 12 juillet 1973 'sur la conservation de la nature'.

Article 6

12. Dans le texte français de l'article 6 du projet, le membre de phrase « comme stipulé à l'article de l'article 4 du règlement délégué » sera remplacé par le membre de phrase « comme il est prévu à l'article 4 du règlement délégué ».

Articles 12, 13 et 15

13. Indépendamment de ce qui a été observé au point 9, force est de constater que le texte néerlandais des articles 12, 13 et 15 du projet, fait mention de « uitvoeringshandelingen » à élaborer par la Commission européenne et que le texte français de ces dispositions vise des « actes délégués ». Dans l'article 4, § 3, alinéa 2, du projet, le terme « uitvoeringshandelingen » figurant dans le texte néerlandais correspond toutefois dans le texte français au terme « actes d'exécution ». Il est recommandé d'également opter pour une terminologie uniforme dans le texte français du projet.

Article 17

14. À l'article 17, 3°, du projet, la référence au « volume des lots visés au point a) » doit être corrigée.

Article 21

15. Le début de l'article 21 du projet sera rédigé comme suit : « À des fins de conformité avec l'article 4, § 6, a), et avec l'article 4, § 7, alinéa 1er, a), il est possible de recourir à ... ».

Annexes

16. Dans l'annexe 2, B, du projet, aux points 5 et 10, il est fait respectivement référence à « l'article 31, paragraphe 4, de la présente directive » et à « l'annexe V, partie C, point 10, de la présente directive ». S'il n'est pas possible de viser les règles de droit interne correspondantes, mieux vaudrait en tout cas indiquer quelle directive est précisément visée par les mots « la présente directive ».

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Greet VERBERCKMOES

Marnix VAN DAMME